

Крига на Одрі (скорочено)

Ліна Костенко

В цьому році зима
Не вдягала білої свити.
Часом вже й приміряла.
Та хтось її зразу крав.
Пошукала, поплакала...
Що ж робити? —
Бідувала в старій
Із торішніх зів'ялих трав.
Як коли лютувала,
Стелила рядно ожеледиць.
Сперечалася з морем.
Несла сум'яття вітрів.
Все збиралась на силі.
Та не встигла огледіться.
Як проснулись дерева
І на Одрі лід потемнів.
Крига буйно ломилась
У відкриті двері протоки.
Лід кришився, б'ючись
Об каміння берегове...
І нарешті по Одрі —
Темній, широкій —
На останній крижині
Самотня чайка пливе.
— Ти куди ж розігналась?
Чи, бува, не до самого моря?
Чайки держаться гурту,
А ти відпливаєш одна.
А крижина тонка,
А крижина майже прозора...
Ну, а що, як її
Розміє вода весняна?
Ну, а що, коли її
Та удержать тебе несила?
Затріщить і відломиться...
Піде вода кругами...
— Дивна людино!

Я ж маю крила.

Нащо крилатим ґрунт під ногами?

Критика, коментарі до твору, пояснення (стисло):

Непривітна, похмура, безсніжна зима. Не на білих сніжних перинах їй довелося бути, а в торішній зів'ялій траві. Пошукала снігу, поплакала, посперечалася, а що робити? Пройшов час, і довелося поступатися місцем весні. Почався льодохід на ріці. Таку персоніфіковану картину природи змальовує поетеса. А далі — диво. Чайка самотня пливе. Її манять широкі морські простори, не лякає небезпека, бо має вона крила. Що ж дивного? А те, що це алегорична картина і образ чайки алегоричний. Адже й серед людей є крилаті романтики, які прагнуть нового, незвіданого, що не бояться мріяти й діяти. Їхні поривання не всі розуміють і схвалюють, але саме завдяки їм відбувся прогрес людства.